

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Tôn giả

Mục

Kiên Liên

**(Maudgalyayana -
Moggallana)**

Truyện Thơ

Tâm Minh NGÔ TẮNG GIAO

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Tôn Giả MỤC KIỀN LIÊN

TRUYỆN THƠ:
Tâm Minh **NGÔ TÀNG GIAO**

MỤC KIÈN LIÊN

Tôn Giả MỤC KIÈN LIÊN

1- NGUYỆN CHỨNG THẦN THÔNG

Mục Kiên Liên vốn xuất thân
Con ông trưởng giả vô ngần giàu sang
Ông cha tu rất đàng hoàng
Nổi danh đạo đức xóm làng biết tên,
Nhưng bà mẹ thời luân phiên
Làm điều ác đức cho nên trong đời
Gây nhiều nghiệp nặng tày trời
Kiếp sau quả báo vào nơi đọa đày.
Riêng Mục Liên nổi tiếng thay
Thông minh, hiểu thảo lại đầy lòng nhân
Can trường, cương nghị, lạc quan
Thấy điều bất chính là can thiệp liền.

*

Trong tiền kiếp Mục Kiên Liên
Làm nghề chài lưới ở miền biển khơi
Bắt tôm bắt cá sinh nhai
Một hôm tâm niệm tức thời phát sinh
Rằng nghề này không tốt lành
Cho nên chàng đã quyết tinh đổi thay
Và rồi sau đó ít ngày
Chợt chàng thấy một người hay đi về
Đó là đức Phật Bích Chi
An nhiên, tự tại, uy nghi tuyệt vời.
Chàng sinh tâm cung kính ngài
Một hôm cung thỉnh về nơi xóm nhà
Cúng dường cơm nước, hương hoa
Xong ngài hóa độ cho gia đình chàng,

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Ngài không giảng pháp bình thường
Mà chuyên sử dụng con đường thần thông
Ngài bèn nhảy lên hư không
Xoay quanh phải trái, lộn vòng trước sau
Chàng nhìn khâm phục biết bao
Âm thầm thành kính nguyện cầu ước mong
Kiếp sau tu chứng thần thông,
Quả nhiên được thỏa nguyện trong đời này
Thần thông chứng đắc được ngay
Khi quy y Phật lòng đầy thiết tha.

2- BẮC CẦU ĐƯA PHẬT QUA SÔNG

Trong tăng đoàn Phật Thích Ca
Chứng thần thông giỏi tính ra lắm người
Mục Kiền Liên được đương thời
Suy tôn hạng nhất trong nơi tu hành,
Tai thầy nghe rõ âm thanh
Dù âm thanh đó mặc tình gần xa,
Mắt thầy nhìn thấu suốt qua
Dù cho cảnh vật rất là khuất che,
Đường xa vạn dặm xá chi
Thầy đi khoảnh khắc tức thì tới nơi.
Trong việc hành hóa ở đời
Thầy luôn giúp Phật với tài thần thông.

*

Có lần dân chúng rất đông
Họp nhau bày tiệc cúng dường lớn lao
Mời bao giáo phái khác nhau
Thỉnh cả vua với biết bao đại thần
Tiệc thời dọn bên kia sông
Mục Kiền Liên đến dự phần đầu tiên
Lát sau nước bỗng dâng lên
Bao người ngoại đạo thấy liền chịu thua
Qua sông không được đành chờ,
Chợt đâu thầy thấy Phật và chư tăng

MỤC KIỀM LIÊN

Từ phía xa, thầy vội vàng
Dùng thần lực để bắc ngang một cầu
Thế là ngoại đạo tranh nhau
Leo lên cầu trước có đâu ngại ngùng
Nhưng vừa đi đến nửa chừng
Thời cầu bị gãy vô cùng hiểm nguy
Mọi người rớt xuống sông kia
Kêu la cầu cứu thảm thê hãi hùng
Nhưng khi Phật tới bên sông
Thời cầu lại hiện ra vòng bên trên
Phật cùng tăng chúng bước lên
Còn người dưới nước nổi chìm dòng sâu
Thầy thương cảm vớt lên cầu
Cho theo gót Phật được mau qua bờ
Qua xong cầu lại bất ngờ
Hoàn toàn biến mất thật là lạ thay,
Tu sĩ ngoại đạo lúc này
Thầy đều tỉnh ngộ thấy ngay phần mình
Chỉ như bóng tối lung linh
Phật thời rạng ánh bình minh khắp miền.

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

3- CÙNG PHẬT TƯƠNG KIẾN TRONG THIỀN ĐỊNH

Một lần thầy Mục Kiền Liên
Cùng Xá Lợi Phát ngồi thiền phương Nam
Hai thầy ở tại Trúc Lâm,
Phật thời phương Bắc xa xăm khác miền
Ngài ở tu viện Kỳ Viên.
Đêm nay thầy Mục Kiền Liên lại thiền
Thầy luôn luôn tu học thêm
Rất là tinh tấn và chuyên cần hoài
Trong khi thiền định bữa này
Có điều thắc mắc nên thầy tìm qua
Tới miền phương Bắc nẻo xa
Trước là thăm Phật sau là học thêm
Nhờ Ngài chỉ dạy suốt đêm
Cho dù xa cách đôi miền Bắc Nam
Vì thần thông thầy giỏi giang
Thiên nhãn, thiên nhĩ dễ dàng phát huy
Nên dù thầy chẳng cần đi
Vẫn hầu chuyện Phật bất kỳ ở đâu.
Thầy Xá Lợi Phát hôm sau
Nghe xong ca ngợi với bao chân thành
Cả hai bạn đạo tu hành
Cũng là bạn học thắm tình! Hiếm thay!

4- AI THẦN THÔNG BẠC NHẤT

Đức Phật thuyết pháp một ngày
Chư tăng tụ họp hôm nay đông người
Thầy Xá Lợi Phát vắng thôi
Phật truyền một vị tới nơi mời về
Nơi thành Xá Vệ xa kia,
Thầy Mục Liên được cử đi thỉnh mời
Tuy rằng xa cách đôi nơi
Nhờ thần thông giỏi thầy thời quản chi,

MỤC KIỀM LIÊN

Hai thầy gặp gỡ cận kề
Thầy Xá Lợi Phất có gì vội đâu
Bày trò trắc nghiệm cùng nhau
Lấy ra dải áo ném mau xuống thềm
Nhờ thầy Mục Liên lượm lên
Kết dây dài chắc và bền kể chi,
Thầy Xá Lợi Phất tức thì
Cột dây quanh núi Tu Di mấy vòng,
Thầy Mục Liên dùng thần thông
Dễ dàng đỡ núi lên không khó gì.
Thầy Xá Lợi Phất thâu về
Quanh pháp toà Phật đây kia cột vào,
Lần này dù cố biết bao
Thầy Mục Liên khó thể nào chuyển lay
Pháp toà Phật vững chắc thay,
Thầy Xá Lợi Phất nhân đây nói rằng:
“Chúng ta thần lực giỏi giang
Trở tài lay chuyển dễ dàng Tu Di
Nhưng pháp toà Phật uy nghi
Không làm sao nhích được đi chút nào
Hôm nay thử nghiệm xem sao
Nhận chân thần lực từ bao lâu rồi
Chúng ta về hầu Phật thôi
Sư huynh bay trước, tôi thời theo đi!”

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Thầy Mục Liên vội trở về
Thần thông sử dụng nên chi lạ làng
Tới nơi thầy thật ngỡ ngàng
Thấy thầy Xá Lợi Phất sang đây rồi
Đi sau, tới trước lạ đời
Ở bên cạnh Phật đang ngồi thánh thời.
Phật giải thích cho hai người:
“Thần thông bậc nhất trong nơi tăng đoàn
Thầy Mục Liên vượt trội hơn
Chỉ vì thầy chẳng vội vàng quay lui,
Còn thầy Xá Lợi Phất thời
Là người trí tuệ lớn ai sánh cùng!”

5- DỜI NÚI HÓA ĐỘ NGOẠI ĐẠO

Thầy Mục Liên giỏi thần thông
Một lần được phái đến vùng xa xăm
Nơi đây dân chúng, vua, quan
Đều theo ngoại đạo bao năm nay rồi
Nhiều người ngoại đạo cũng tài
Cũng thần thông giỏi nên người theo tin.
Tới vương quốc rộng lớn trên
Thầy nhìn xuống chợt thấy liền đám đông

MỤC KIỀM LIÊN

Ngồi vòng quanh núi giữa đồng
Đang dùng thần lực để cùng hề nhau
Mong đi chuyển quả núi cao
Thần thông ngoại đạo có đâu tầm thường.
Thầy bèn đáp xuống nhẹ nhàng
Hạ gần tới núi nhưng chân của thầy
Không hề chạm đỉnh núi này
Thế mà đủ chặn núi ngay lại rồi
Hết di động, núi ngưng thôi
Nhóm người ngoại đạo tức thời hoảng kinh
Nhận ra thầy giữa mây xanh
Họ bèn lên tiếng bất bình kêu la
Rồi gom thần lực tăng gia
Cùng di chuyển núi nhưng mà lạ thay
Xô hoài núi chẳng lung lay
Dù thần thông giỏi lâu nay phô bày.
Đang lo chẳng lẽ bó tay
Chợt đâu họ thấy bóng thầy trên cao
Vung tay! Núi bỗng biến mau!
Còn trơ đất phẳng! Nhiệm màu lấm thay!
Thế là họ cảm phục thầy
Nghĩ rằng đạo hạnh sâu dày bao la

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Lại thêm trí tuệ cao xa
Mới làm được việc xảy ra vừa rồi
Cùng nhau tất cả mọi người
Xin làm đồ đệ, thốt lời thành tâm.
Thầy Mục Liên từ trên không
Từ từ hạ xuống ôn tồn nói ngay:
“Nếu mà quý vị hôm nay
Muốn theo Phật pháp thì ngày mai đây
Tôi xin giới thiệu bậc thầy
Đó là đức Phật! Ngài đầy từ bi
Hãy mau đến xin quy y
Chắc Ngài thấu nhận! Có chi ngại ngần!”
Đám người ngoại đạo vui mừng
Theo về cửa Phật hết lòng từ đây.

6- HÓA ĐỘ CHO LIÊN HOA SẮC

Trên đường khát thực một ngày
Trời chiều thầy Mục Liên quay trở về
Khi ngang qua cánh rừng kia
Bị người thiếu phụ rất chi bất ngờ
Chặn bên đường như đợi chờ
Miệng cười duyên dáng, lẳng lơ đưa tình
Phô ra quyến rũ thân hình
Như chào mời vị tu hành đi ngang.
Thấu nhìn tâm ý của nàng
Thầy ngừng chân lại nghiêm trang dạy rằng:
“Phản bà quả thật đáng thương
Xác thân đã chẳng theo đường sạch trong
Lại thêm mờ tối tâm hồn
Chính vì nhan sắc tội nguồn phát ra
Nặng nề nghiệp chướng sâu xa
Hãy mau thức tỉnh đi mà hoàn lương!”
Lời khuyên rộn rã âm vang
Như là xuyên thấu tâm can con người
Bà ta chợt tỉnh ngay thôi

MỤC KIỀM LIÊN

Tuôn đôi dòng lệ, thốt lời than van:
“Thưa con tội lỗi vô vàn
Vết thương quá khứ ngập tràn thương đau
Muốn hồi tâm lại đã lâu
Mong ai cứu vớt có đâu dễ dàng!”
Thầy bèn an ủi nhẹ nhàng:
“Ăn năn, sám hối là đường phải theo
Dù cho tội lỗi quá nhiều
Nương vào Phật pháp sẽ tiêu trừ liền!”
An lòng, thiếu phụ xưng tên
Là Liên Hoa Sắc khắp miền nổi trôi:
“Lúc con mười sáu tuổi đời
Lập gia đình với một người chồng kia,
Cha con sau đó chết đi
Mẹ con còn trẻ chẳng nề tà tâm
Cùng chồng con bà thông dâm,
Con vừa sinh cháu gái, thềm khóc thương
Trẻ thơ bỏ lại nhà chồng
Con ra đi với cõi lòng đớn đau,
Rồi con lấy người chồng sau
Chàng thường buồn bán, đi lâu, vắng nhà
Mới đầu tưởng làm ăn xa
Sau này mới khám phá ra chuyện buồn
Chàng đưa vợ bé âm thầm
Giấu ngay nơi chỗ bán buôn của chàng,
Con tìm tới xem mặt nàng
Để rồi tê tái ngỡ ngàng héo hon
Đó là con gái của con
Vớ người chồng trước! Chẳng còn hồ nghi!
Bỏ nhà con lại ra đi
Biến thành dâm nữ, tiếc gì tấm thân
Nhắm đàn ông trả thù luôn
Lấy tiền của kẻ xa gần đi ngang
Đòi con tội lỗi hoang đàng
Làm sao sám hối dễ dàng được đây?”
Liên Hoa Sắc nói đến đây
Nấc lên súc động vẻ đầy thương tâm.

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Thầy Mục Liên giọng ân cần:
“Nếu bà quyết chí dần thân cửa Thiên
Học theo Phật pháp ngay liền
Thời bà sẽ hưởng bình yên cuộc đời
Hoàn toàn được giải thoát thôi
Ung dung, tự tại, an vui tâm hồn
Xin bà hãy theo tôi luôn
Về ra mắt Phật rồi còn quy y!”

*

Thầy Mục Liên giỏi nhiều bề
Giỏi khi hóa độ, giỏi về thần thông,
Liên Hoa Sắc xuất gia xong
Bốn năm sau đó vô cùng vẻ vang
Thần thông đệ nhất giới giang
Ở bên phái nữ, trong hàng ni sư.

7- NGUYÊN DO NGÀY LỄ VU LAN

Thầy Mục Liên nhớ thuở xưa
Mẹ thầy viên tịch kể như lâu rồi
Giờ này không biết nổi trôi
Chốn nào chẳng rõ! Thầy thời lo thay!
Trong khi thiên định hôm nay

MỤC KIỀM LIÊN

Thầy quán chiếu thấy mẹ đầy khổ đau
Dưới vũng nga quỷ thăm sâu
Héo khô, tiêu tụy, thâm sâu lấm thay
Cổ thi nhỏ như kim may
Về đang đói khát lâu ngày thiếu ăn,
Thầy thương xót mẹ vô vàn
Bèn đưa bình bát lại gần dâng cơm
Mẹ mừng bốc bỏ miệng luôn
Cơm chưa tới miệng, lửa tuôn khói trào
Mẹ đâu ăn được chút nào
Thầy nhìn thấy vậy nghẹn ngào đớn đau
Biết bà nặng nghiệp từ lâu
Sức thầy không đủ, để đâu cứu bà
Thầy bèn bái kiến Phật Đà
Xin Ngài chỉ cách để mà cứu nguy
Phật bèn dạy, giọng từ bi:
“Phải nhờ thần lực tăng, ni giúp mình
Toàn thể đại chúng nhiệt tình
Cùng nhau chú nguyện sẽ thành công thôi
Tiêu trừ nghiệp chướng lâu đời
Mẹ thầy sẽ thoát khỏi nơi đọa đày.
Ngày Rằm tháng Bảy tới đây
Là ngày “tự tứ” mùa này từ xưa
Tăng, ni mãn khóa an cư
Cùng nhau chú nguyện rất ư nhiệm màu
Giúp người quá vãng đã lâu
Tiêu tan nghiệp chướng, khổ đau bao ngày,
Giúp người còn sống đời này
Được nhiều phước báu hưởng ngay hiện tiền
Lòng hiếu thảo quý vô biên
Hãy theo phương pháp kể trên thực hành!”
Thầy nghe Phật, vui thật tình
Đến ngày “tự tứ” tâm thành theo ngay
Y lời Phật dạy mới đây
Thỉnh mời đại chúng chung tay góp phần
Cùng chú nguyện cho mẫu thân
Quả nhiên bà mẹ hưởng luôn phước lành

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Rời nơi nọ quý hội tanh
Khổ đau thăm cảnh thoát nhanh được liền.

*

Kể từ đó thầy Mục Liên
Dem lời Phật dạy lưu truyền nhân gian
Lập ra lễ hội “Vu Lan”
Vào ngày “tự tứ” hằng năm cổ truyền
Tỏ lòng hiếu thảo đáp đền
Công Cha, nghĩa Mẹ như triền non cao
Như nguồn nước chảy dạt dào
Sinh thành, dưỡng dục xiết bao nhọc nhằn,
Vu Lan lễ hội hằng năm
Thầy Mục Liên được người dân tôn sùng
Ngoài tài “đệ nhất thần thông”
Còn là “đại hiếu” vô cùng nổi danh.

MỤC KIỀN LIÊN

8- THẦN THÔNG KHÔNG CHỒNG LẠI ĐƯỢC NGHIỆP LỰC

Quê hương đức Phật đản sinh
Ca Tì La Vệ cấm thành thương yêu
Một ngày gặp chuyện hiểm nghèo
Lưu Li vua của nước Kiều Tát La
Đem quân xâm lược đánh qua
Phật nghe tin thấy nước nhà lâm nguy
Ngài bèn ngồi chắn đường đi
Hào quang tỏa rộng, uy nghi vô vàn,
Vua Lưu Li tiến đến gần
Tỏ ra tôn kính, ngại ngần tiến quân,
Tới lui tất cả ba lần
Ý đồ xâm lược trong tâm chẳng dừng
Hình như muốn trả thù chung
Từ bao kiếp trước đã từng đấu tranh.
Đức Phật quán chiếu sự tình
Nhận ra nghiệp quả cấu thành trước đây
Thích Ca bộ tộc giờ này
Tới thời quả báo chịu ngay mọi bề
Về nguồn tội lỗi xưa kia
Giữa hai bộ tộc nguyện thề thù nhau
Nhân quả nghiệp báo đã lâu
Phải cần kết thúc trước sau một lần
Và Ngài quyết định lui chân
Để cho vua nọ tiến quân vào thành
Xua quân vây kín xung quanh
Ca Tì La Vệ thôi đành thảm thương!
Thầy Mục Liên nào chịu ngưng
Nghĩ nên sử dụng thần thông lúc này
Cứu nhân dân ở trong đây
Thầy liền tìm cách vội bay vào thành
Chọn năm trăm vị tinh anh
Thành phần ưu tú nổi danh đương thời
Bỏ vào bình bát xong xuôi

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Bay ra thoát nạn tới nơi an toàn
Nhưng nhìn lại thời kinh hoàng
Thấy trong bình bát ngập tràn máu tươi
Năm trăm người biến mất rồi
Bấy giờ thầy mới tức thời ngộ ra
Những lời Phật dạy sâu xa
Vấn đề trả nghiệp quả là không sai
Thần thông chẳng giúp được ai
Một khi quả báo mình thời bó tay
Dù cho tài giỏi lâu nay
Cũng thua nghiệp lực tới ngày phát sinh.

9- TUẤN GIÁO

Mục Liên tôn giả nhiệt tình
Hoảng dương chánh pháp tâm thành lâu nay
Tạo công đức lớn lao thay
Tiếp tay đức Phật bao ngày tháng qua
Cho nên ngoại đạo gần xa
Nổi lòng hiềm khích, tỏ ra thù hằn,
Họ từng hại Phật nhiều lần
Nhưng đều thất bại muôn phần chua cay
Mục tiêu chuyển hướng giờ đây
Vào người đệ tử là thầy Mục Liên,
Rình rập ngày, theo dõi đêm
Chờ cơ thuận tiện sẽ liền ra tay.
Mục Liên tôn giả một ngày
Đi ngang ngọn núi nơi đây cao vời
Tu sĩ ngoại đạo đông người
Thuộc phái Lôa Thề rình nơi núi này
Rắp tâm phục kích lâu nay
Từ trên đỉnh núi ra tay hại thầy
Hè nhau xô đá xuống ngay
Đá rơi ào ạt khiến thầy tử vong
Nhục thân như nát thảm thương
Nhưng phường ngoại đạo sợ không xuống liền

MỤC KIỀN LIÊN

Ba ngày chẳng dám đến bên
Sợ thần lực của thầy nên ngại ngùng.
Tin tôn giả bị mệnh chung
Được loan truyền đến hoàng cung trong ngày
Vua A Xà Thế nơi đây
Đùng đùng nổi giận lệnh ngay triều đình
Tìm hung thủ phái Lỗ Hình
Bắt về trị tội! Tình hình thảm thay!
Mấy ngàn tu sĩ phái này
Bị ném vào hầm lửa gây kinh hoàng.
Về phần đại chúng tăng đoàn
Vi cùng thương tiếc, ngờ ngàng than van:
“Thầy Mục Liên giỏi vô vàn
Thần thông đệ nhất, ai ngang tài thầy
Sao không tránh thoát nạn này
Để phòng ngoại đạo ra tay hại thầy?”

*

Phật bèn lên tiếng dạy ngay:
“Thầy Mục Liên đã từng hay biết rằng
Một khi nghiệp báo vương mang
Thần thông cũng chẳng dễ dàng vượt qua
Thầy dùng huệ nhãn nhận ra
Trong tiền kiếp thuở xưa xa của mình
Đã từng mang tội sát sinh
Làm nghề đánh cá, tôm quanh biển ngoài
Chọn nghề này để sinh nhai
Khiến nhiều mạng sống từng bày chết oan,
Còn trong kiếp khác hiện thân
Là chồng nhu nhược bắt nhân vô cùng
Nghe lời cô vợ dữ hung
Đem cha mẹ bỏ vào rừng hoang vu
Mặc cho ác thú, gió mưa
Dù cho bệnh hoạn, già nua, tật nguyên
Và nhiều nhân xấu tạo thêm
Trong bao tiền kiếp luân phiên tái hồi
Nay thầy muốn chấm dứt thôi
Nghiệp xưa muốn trả xong xuôi một lần,

MÙƠI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Khi xuất gia cũng quyết tâm
Nguyện đem sinh mạng dần thân giúp đời
Hoảng dương chánh pháp cao vời
Nên nay mãi nguyện nhập nơi Niết Bàn!”
Mọi người cảm động nguyện thầm
Nói gương tôn giả muôn phần kính yêu.

Tâm Minh Ngô Tăng Giao (10-2012)

Tham khảo:

“MÙƠI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA PHẬT”
Nguyên tác Hán văn: Tịnh Vân Pháp Sư
Dịch: Hạnh Cơ - Hiệu đính: Tịnh Kiên

Tranh vẽ:

“THẬP ĐẠI ĐỆ TỬ PHẬT THÍCH CA”
Lời: Thái Thuận - Tranh: Trường Quán